

I 2010 blev der satset på den personlige formidling til museets gæster, da det lykkedes at rejse midler til en formidlingsafdeling. Her viser museumsformidler Stine Lucia Rasmussen, hvordan man skrev med pen og blæk i 1700-tallet.
Foto: Søren Rasmussen

Forord

Forskellige rum og forskellige bygninger hensætter os ofte i en helt særlig stemning. Majestætiske og magtfulde bygninger, som måske har eksisteret i flere hundrede år, kalder for eksempel på respekt og beundring eller måske ligefrem ærefrygt, mens et køligt, hvidkalket og asketisk kirkerum oftest stemmer sindet til stilhed, ro og fordybelse. De danske herregårde kan være både majestætiske og magtfulde, men selv når de ikke er det, hensætter et besøg i de gamle bygninger som regel den almindelige dansker i en tilstand af nostalgi og positive vibrationer.

Naturligvis gør stemning og atmosfære det ikke alene, hvis man vil have, at herregårdene på sigt skal overleve som „dynamoer i lokalsamfundet“, således som Realdania har udtrykt det i sin kampagne fra 2008 *Fremtidens Herregård*. Herregårdene er nødt til at være virksomheder, hvor der også fremover tjenes penge og gøres forretninger, hvis der skal genereres et økonomisk overskud, som kan vedligeholde bygningsmassen og helheden i og omkring anlægget.

En rundspørge blandt danskerne, som Realdania gennemførte i forbindelse med kampagnen, viser imidlertid, at mange gerne vil betale mere for produkter og oplevelser fra herregårde, end de vil for tilsvarende og mere traditionelle produkter. Kvalitet, historie og stemning – eller kulturel kapital – er derfor nyttige værdier, hvis herregårdene skal overleve i det 21. århundrede, hvor traditionelt skov- og landbrug ikke kan sikre den nødvendige kapital til herregårdenes overlevelse.

I artiklen *Atmosfære i den byggede kulturarv* stiller Nina Venzel Davidsen da også skarpt på atmosfærebegrebet set i relation til kulturarven. Hun peger på, at der ligger et stort og måske overset potentiale i at koble disse to begreber i endnu højere grad, end det traditionelt er tilfældet, for på den måde bedre at kunne formidle og overdrage den byggede kulturarv til kommende generationer. Mikael Frausing, der er ved at lægge sidste hånd på sin phd. om herregårdene og oplevelsessamfundet ved

Dansk Center for Herregårdsforskning, giver i artiklen *Steensgård Herregaardspension 1956-2011* et eksempel på en herregård, der gennem en menneskealder har forrentet den kulturelle kapital på bedste vis, men som nu er lukket for offentligheden, fordi den atter skal fungere som familiebolig. På Steensgaard var stemningen – eller atmosfæren – en væsentlig del af konceptet, og sandsynligvis det, der sammen med respekt for stedet og historien, som knytter sig dertil, betød succes og gjorde stedet

til en forretning, hvor der også kunne tjenes penge. Ovenstående giver en forsmag på noget af det, læserne kan finde på siderne i denne udgave af *Herregårdshistorie*, og vi ønsker god fornøjelse med læsning af de mange interessante artikler, der i øvrigt viser en bred vifte af nogle af de initiativer, der tages på herregårdsområdet i disse år.

Gammel Estrup den 30. oktober 2011

Britta Andersen, direktør.